

2020

SPRAWOZDANIE
ROCZNE

ZAPEWNIENIE PRAW DO OCHRONY DANYCH W ZMIE- NIAJĄCYM SIĘ ŚWIECIE STRESZCZENIE

ZAPEWNIENIE PRAW DO OCHRONY DANYCH W ZMIENIAJĄCYM SIĘ ŚWIECIE

Europejska Rada Ochrony Danych (EROD) jest niezależnym organem europejskim, ustanowionym ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO), który ma zapewnić spójne stosowanie przepisów o ochronie danych w całym Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). EROD realizuje ten cel, promując współpracę między krajowymi organami nadzorczymi i wydając ogólne, obejmujące EOG wytyczne odnoszące się do interpretacji i stosowania przepisów o ochronie danych.

EROD składa się z szefów organów nadzorczych UE i Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD). Komisja Europejska oraz – w odniesieniu do kwestii związanych z RODO – Urząd Nadzoru Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu – mają prawo uczestniczyć w działaniach i posiedzeniach EROD, ale bez prawa głosu. Organy nadzorcze państw EOG (Islandia, Liechtenstein i Norwegia) również należą do EROD, ale nie mają w niej prawa głosu. Siedziba EROD znajduje się w Brukseli.

EROD dysponuje sekretariatem, którego obsługą zajmuje się EIOD. Protokół ustaleń określa warunki współpracy między EROD i EIOD.

1. NAJWAŻNIEJSZE KWESTIE W 2020 R.

1.1. Wkład EROD w ocenę RODO

W lutym 2020 r. EROD i krajowe organy nadzorcze wniosły swój wkład w przeprowadzone przez Komisję Europejską ocenę i przegląd RODO wymagane na podstawie art. 97 RODO.

EROD uważa, że za sprawą RODO nastąpiło wzmocnienie ochrony danych jako prawa podstawowego i ujednolicenie interpretacji zasad ochrony danych. Nastąpiło wzmocnienie praw osób, których dane dotyczą, i osoby te są w coraz większym stopniu świadome sposobów korzystania ze swoich praw w zakresie ochrony danych. RODO pozwoliło także wyeksponować ramy prawne UE w skali globalnej i jest obecnie uznawane poza UE za wzór do naśladowania.

W swoim sprawozdaniu EROD stwierdza, że według niej RODO jest skutecznie stosowane, ale przyznaje też, że wciąż istnieje wiele wyzwań. Na przykład problemem są wciąż niewystarczające środki finansowe dla organów nadzorczych, jak również niespójności w procedurach krajowych, co wywiera wpływ na mechanizmy współpracy między tymi organami.

Pomimo tych wyzwań EROD jest przekonana, że dzięki ciągłej współpracy między organami nadzorczymi stworzenie wspólnej kultury ochrony danych będzie łatwiejsze i że ustanowione zostaną spójne praktyki.

Ponadto EROD uważa, że jest jeszcze za wcześnie, aby oceniać RODO.

1.2. Kwestie związane z reakcjami na COVID-19

Podczas pandemii COVID-19 państwa członkowskie EOG zastosowały środki pozwalające na monitorowanie wirusa, powstrzymanie i ograniczenie jego rozprzestrzeniania się. Wiele z tych środków polegało na przetwarzaniu danych osobowych przy użyciu m.in. aplikacji służących do ustalania kontaktów zakaźnych, korzystaniu z danych o lokalizacji lub przetwarzaniu danych dotyczących zdrowia na potrzeby badań naukowych. EROD zapewniła wytyczne dotyczące sposobu przetwarzania danych osobowych w sytuacji pandemii COVID-19. W tym okresie EROD odpowiedziała również na pisma postów do Parlamentu Europejskiego z prośbą o zapewnienie dalszych wyjaśnień kwestii związanych z COVID-19.

1.3. Międzynarodowe przepływy danych osobowych po wyroku w sprawie Schrems II

16 lipca 2020 r. Trybunał Sprawiedliwości UE (TSUE) wydał wyrok w sprawie C-311/18 (*Schrems II*). TSUE zbadał dwa mechanizmy umożliwiające przekazywanie danych osobowych z państw EOG do państw spoza EOG (państwa trzecie), tj. Tarczę Prywatności UE-USA i standardowe klauzule umowne. TSUE unieważnił decyzję stwierdzającą odpowiedni stopień ochrony stanowiącą podstawę Tarczy Prywatności UE-USA, uznając ją w ten sposób za nieważną jako mechanizm przekazywania danych. TSUE uznał również, że decyzja Komisji Europejskiej 2010/87 w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych do podmiotów przetwarzających w państwach trzecich jest ważna, w związku z czym klauzule te wciąż mogą być wykorzystywane do umożliwienia międzynarodowego przekazywania danych. Warunkiem jest dokonanie przez podmiot przekazujący (w razie potrzeby z pomocą podmiotu odbierającego) oceny, przed przekazaniem danych, stopnia ochrony zapewnianego w przypadku takiego przekazywania, biorąc pod uwagę zarówno standardowe klauzule umowne, jak i istotne aspekty systemu prawnego państwa podmiotu odbierającego, w odniesieniu do każdego przypadku udostępniania danych władzom publicznym tego państwa trzeciego. Przy przeprowadzaniu takiej oceny należy wziąć pod uwagę czynniki wymienione, w sposób niewyczerpujący, w art. 45 ust. 2 RODO.

Wyrok Trybunału niesie ze sobą szeroko zakrojone skutki dla podmiotów w EOG, które używają tych mechanizmów w celu umożliwienia przekazywania danych osobowych do USA i innych państw trzecich. EROD wydała zatem liczne wytyczne odnoszące się do wyroku i jego wykonania, które zawierają listę najczęściej zadawanych pytań i niektóre zalecenia.

1.4. Pierwsza decyzja wiążąca na podstawie art. 65 RODO

9 listopada 2020 r. EROD przyjęła swoją pierwszą decyzję rozstrzygającą spór na podstawie art. 65 RODO. Wiążąca decyzja dotyczyła sporu powstałego po tym, jak irlandzki organ nadzorczy, działający jako wiodący organ nadzorczy, wydał projekt decyzji dotyczącej Twitter International Company i w rezultacie kilka organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, zgłosiło mający znaczenie dla sprawy i uzasadniony sprzeciw.

2. EUROPEJSKA RADA OCHRONY DANYCH - DZIAŁANIA W 2020 R.

W 2020 r. EROD przyjęła 10 wytycznych dotyczących tematów takich jak koncepcja kontrolera czy podmiotu przetwarzającego dane; ukierunkowanie działań na użytkowników mediów społecznościowych oraz trzy kolejne wytyczne, które przyjęto po opublikowaniu konsultacji publicznych. EROD wydała również dwa zalecenia.

EROD nadzorowała również procedury dotyczące działań w zakresie spójności, tak aby uczynić proces bardziej przejrzystym, oraz procedury mające na celu zapewnienie skuteczności procesu dla organów nadzorczych. W 2020 r. EROD wydała 32 opinie na podstawie art. 64 RODO. Większość z tych opinii dotyczyła projektu wymogów akredytacji podmiotu monitorującego kodeks postępowania lub podmiotu certyfikującego, jak również wiążących reguł korporacyjnych dla administratorów różnych przedsiębiorstw.

3. DZIAŁANIA ORGANÓW NADZORCZYCH W 2020 R.

Krajowe organy nadzorcze są niezależnymi organami publicznymi, które monitorują stosowanie przepisów o ochronie danych. Organy nadzorcze pełnią kluczową rolę w zabezpieczeniu praw osoby do ochrony danych. Te działania mogą realizować poprzez wykonywanie uprawnień naprawczych.

Na stronie internetowej EROD znajdują się wybrane działania nadzorcze organów nadzorczych związane z egzekwowaniem RODO na szczeblu krajowym.

EROD opublikowała na swojej stronie internetowej rejestr zawierający decyzje podjęte przez krajowe organy nadzorcze zgodnie z procedurą w ramach mechanizmu kompleksowej współpracy (art. 60 RODO).

3.1. Współpraca transgraniczna

EROD wymaga od organów nadzorczych EOG ścisłej współpracy w celu zapewnienia spójnego stosowania RODO i zagwarantowania praw osób do ochrony danych w całym EOG. Jednym z zadań organów nadzorczych jest koordynowanie procesu decyzyjnego w transgranicznych sprawach dotyczących ochrony danych.

Między 1 stycznia a 31 grudnia 2020 r. prowadzono 628 spraw transgranicznych, z czego 461 spraw wszczęto w związku ze skargą, a 167 spraw wszczęto z innych względów, np. w związku z dochodzeniami, zobowiązaniami prawnymi lub doniesieniami medialnymi.

Mechanizm kompleksowej współpracy wymaga współpracy wiodącego organu nadzorczego z organami nadzorczymi, których sprawa dotyczy. Oprócz prac w celu podjęcia skoordynowanej decyzji w odniesieniu do administratora danych lub podmiotu przetwarzającego, wiodący organ nadzorczy prowadzi dochodzenie i odgrywa kluczową rolę

w procesie osiągnięcia konsensusu przez organy nadzorcze, których sprawa dotyczy. Między 1 stycznia 2020 r. a 31 grudnia 2020 r. opracowano 203 projekty decyzji, w wyniku których przyjęto 93 **ostatecznych decyzji**, które opublikowano w rejestrze publicznym.

Procedura wzajemnej pomocy umożliwia organom nadzorczym zwrócenie się z prośbą o informacje do innych organów nadzorczych lub wystąpienie z wnioskiem o zastosowanie innych środków w celu skutecznej współpracy, takich jak uprzednia zgoda lub dochodzenie. Między 1 stycznia 2020 r. a 31 grudnia 2020 r. organy nadzorcze wszczęły 246 formalnych procedur wzajemnej pomocy. Organy wszczęły 2258 nieformalnych procedur tego typu. Wzajemna pomoc jest wykorzystywana przez organy nadzorcze, które zwracają się do właściwego organu nadzorczego z prośbą o rozpatrzenie skarg, które otrzymały, a które nie dotyczą transgranicznego przetwarzania, tak jak określono w RODO.

4. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I PRZEJRZYSTOŚĆ

Podczas pandemii COVID-19 EROD odpowiedziała na pisma posłów do Parlamentu Europejskiego z prośbą o dalsze wyjaśnienia kwestii związanych z COVID-19. EROD zorganizowała spotkanie z zainteresowanymi stronami dotyczące koncepcji prawnie uzasadnionego interesu w celu zebrania uwag i opinii na temat tej konkretnej kwestii z myślą o opracowaniu przyszłych wytycznych.

Po wstępnym przyjęciu wytycznych EROD organizuje konsultacje publiczne, aby umożliwić zainteresowanym stronom i obywatelom wniesienie dodatkowego wkładu, który jest następnie rozważany w późniejszym procesie tworzenia wytycznych. W 2020 r. EROD rozpoczęła i zakończyła siedem takich konsultacji.

Trzeci rok z rzędu EROD przeprowadziła ankietę w ramach rocznego przeglądu działań EROD na podstawie art. 71 ust. 2 RODO. Pytania w ankiecie dotyczyły działań EROD i wyników jej pracy w 2020 r., przy czym główny nacisk położono na jej wytyczne i zalecenia, wszystko to w celu zrozumienia, w jakim stopniu zainteresowane strony uznają wytyczne EROD za przydatne w interpretacji przepisów RODO oraz w celu określenia przyszłych sposobów lepszego wspierania osób fizycznych i organizacji, gdy mają one do czynienia z ochroną danych.

5. STRATEGIA I CELE NA 2021 R.

EROD określiła swoją **strategię na lata 2021-2023** opartą na czterech głównych filarach, na które składają się jej cele strategiczne, jak również opracowała zestawienie trzech kluczowych działań dla każdego filaru ukierunkowanych na wsparcie realizacji celów w nich zawartych. Na początku 2021 r. EROD przyjęła dwuletni **program prac** na lata 2021-2022 zgodnie z art. 29 regulaminu wewnętrznego EROD. Program prac jest zgodny z priorytetami określonymi w strategii EROD na lata 2021-2023 i będzie służyć realizacji strategicznych celów EROD.

Dane kontaktowe

Adres pocztowy

Rue Wiertz 60, B-1047 Brussels

Adres biura

Rue Montoyer 30, B-1000 Brussels